

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ ANTSTOLĮ DARIŲ BLIZNIKĄ

2019-06-18 Nr. 4D-2019/1-628
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2019-05-16 gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl antstolio D. Blizniko (toliau vadinama – Antstolis) galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant jo kreipimąsi.

2. Pareiškėjas skunde, be kitų aplinkybių, nurodo, kad po ankstesnio kreipimosi į Seimo kontrolierių jis 2019-05-09 gavo Antstolio atsakymą Nr. S-20190000174, tačiau atsakymas jo netenkina. Antstolis pakomentavo, kad 2019-02-25 prašymas pateiktas nesilaikant Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, t. y. parašytas neįskaitomai.

3. Pareiškėjas skunde konkrečių prašymų Seimo kontrolieriui nesuformulavo.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Antstolis 2019-05-09 rašte Nr. S-20190000174, kuris buvo adresuotas Pareiškėjui ir Seimo kontrolieriui nurodė, kad kai kuriuos vykdomuosius veiksmus atlieka jis pats, o kai kuriuos atlieka kitas antstolis. Pareiškėjas informuotas apie išieškomas pinigų sumas. Atsakant į Seimo kontrolieriaus klausimą dėl atsakymo į Pareiškėjo 2019-02-25 prašymą, Antstolis paaiškino, kad atsakymas nepateiktas, nes prašymas pateiktas nesilaikant Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 13.2 punkto, kur numatyta, kad prašymas ir skundas turi būti parašytas įskaitomai.

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Seimo kontrolierių įstatymo:

12 straipsnio 1 dalis – „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

6. Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo (toliau vadinama – Antstolių įstatymas):

3 straipsnis „Antstolių veiklos principai“ – „1. Antstoliai, atlikdami savo funkcijas, privalo

vadovautis antstolių veiklos teisėtumo, kooperacijos ir demokratiškumo, taip pat civilinio proceso principais. Antstolis privalo sąžiningai atlikti profesines pareigas, [...]. [...]. 2. Atlikdami savo funkcijas, antstoliai [...] vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, šiuo bei kitais įstatymais, kitais teisės aktais, Antstolių profesinės etikos kodeksu“;

27 straipsnio „Antstolio, antstolio padėjėjo veiklos kontrolė ir skundų nagrinėjimas“ 5 dalis – „Antstoliui raštu pateiktus asmenų prašymus ir skundus dėl jo veiklos, išskyrus prašymus ir skundus, kuriuos pagal įstatymus nagrinėja teismas, antstolis privalo ne vėliau kaip per keturiolika darbo dienų išnagrinėti ir raštu pateikti motyvuotus atsakymus, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.“

7. Viešojo administravimo įstatymo:

14 straipsnio 1 dalis – „Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė.“

14 straipsnio 5 dalis – „Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas: [...]; 3) [...] jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti; [...].“

14 straipsnio 7 dalis – „Apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nurodyta jokių asmens duomenų ryšiui palaikyti.“

41 straipsnio 2 dalis – „Šio įstatymo trečiojo skirsnio nuostatos Valstybės kontrolei, Seimo kontroleriams, Vyriausybės atstovams apskrityse, kitiems viešojo administravimo subjektams, atliekantiems funkcijas pagal atskiruose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytą tvarką, taikomos tiek, kiek jų veiklos priimant sprendimus dėl prašymų ar skundų nenustato jų veiklą reglamentuojantys įstatymai.“

8. Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse reglamentuojama:

5 punktas – „Prašymus ir skundus raštu galima pateikti tiesiogiai asmeniui ar jo atstovui atvykus į instituciją, atsiuntus prašymą ar skundą paštu arba elektroninėmis priemonėmis: elektroniniu būdu per specialiai tam sukurtą informacinę sistemą, faksu ar elektroniniu paštu. [...].“

13 punktas – „Prašymas ir skundas raštu turi būti: 13.1. parašytas valstybine kalba arba turėti vertimą į valstybinę kalbą, kurio tikrumas būtų paliudytas Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka; pateikti prašymo vertimo į valstybinę kalbą nereikalaujama Taisyklių 15 ir 16 punktuose nurodytais atvejais; 13.2. parašytas įskaitomai; 13.3. asmens pasirašytas.“

Tyrimo išvados

9. Pareiškėjas 2019-04-23 skundu kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl Antstolio veiksmų (neveikimo), susijusių su jo 2019-02-25 pareiškimo nagrinėjimu, taip pat su Antstolio procesinių veiksmų vykdymu.

Seimo kontrolierius 2019-04-30 raštu Nr. 4D-2019/1-527/3D-1112 Pareiškėją informavo, kad negali vertinti antstolio procesinių veiksmų teisėtumą, nurodė, kur Pareiškėjui tikslinga kreiptis dėl procesinių veiksmų teisėtumo vertinimo, o dėl skunde nurodytų prašymo nagrinėjimo aplinkybių kreipėsi į Antstolį, prašydamas atsakyti Pareiškėjui ir Seimo kontrolieriui.

Antstolis 2019-05-09 raštu Nr. S-20190000174 informavo, kad Pareiškėjui nebuvo atsakyta į jo 2019-02-25 prašymą, nes šis yra neįskaitomas bei pateikė 2019-02-25 prašymo kopiją.

Pareiškėjas 2019-05-16 dar kartą kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl gauto Antstolio atsakymo įvertinimo.

10. Seimo kontrolierius, įvertinęs Pareiškėjo 2019-02-25 kreipimosi turinį, nustatė, jog jis parašytas neaiškiai, šiame kreipimesi nėra suformuluotų konkrečių įskaitomų reikalavimų (prašymų) antstoliui, dalyje kreipimosi mintys išdėstytos neįskaitomu rankraščiu, taip pat pateiktos ištraukos (iškarpos) iš įvairių dokumentų su papildomomis Pareiškėjo pastabomis (komentarais), kurios taip pat sunkiai įskaitomos.

11. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą, antstolis jam raštu pateiktus asmenų prašymus ir skundus dėl jo veiklos, išskyrus prašymus ir skundus, kuriuos pagal įstatymus nagrinėja teismas, privalo ne vėliau kaip *per keturiolika darbo dienų* išnagrinėti ir raštu pateikti *motyvuotus atsakymus*, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip.

Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė. Atitinkamai, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės) 5 punkte reglamentuojama, jog prašymus ir skundus **raštu** galima pateikti tiesiogiai asmeniui ar jo atstovui atvykus į instituciją, atsiuntus prašymą ar skundą paštu arba elektroninėmis priemonėmis: elektroniniu būdu per specialiai tam sukurtą informacinę sistemą, faksu ar elektroniniu paštu. Šių taisyklių 13 punkte numatyta, kad prašymas ir skundas raštu turi būti parašytas įskaitomai.

Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 3 punkte numatyta, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo sprendimu gali būti nenagrinėjamas jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti. Pagal to paties straipsnio 7 punktą, apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nurodyta jokių asmens duomenų ryšiai palaikyti.

Viešojo administravimo įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad įstatymo trečiojo skirsnio nuostatos (Administracinė procedūra) Valstybės kontrolei, Seimo kontrolieriams, Vyriausybės atstovams apskrityse, kitiems viešojo administravimo subjektams, atliekantiems funkcijas pagal atskiruose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytą tvarką, taikomos tiek, kiek jų veiklos priimančios sprendimus dėl prašymų ar skundų nenustato jų veiklą reglamentuojantys įstatymai. Antstolių įstatymo 27 straipsnyje reglamentuotas tik atsakymų į prašymus ir skundus pateikimo terminas, todėl sprendžiant kitus su skundų ir prašymų nagrinėjimu susijus klausimus turi būti vadovaujama Viešojo administravimo įstatymu.

12. Įvertinus tyrimo metu nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad Antstolis, gavęs Pareiškėjo 2019-02-25 kreipimąsi ir nustatęs, jog jame nėra suformuluotų konkrečių įskaitomų Pareiškėjo reikalavimų, o minėtame kreipimesi nurodytos aplinkybės (informacija) pateiktos neaiškiai (neįskaitomai), dėl objektyvių priežasčių negalėjo tinkamai pagal kompetenciją jo išnagrinėti visa apimtimi, tačiau tokiu atveju, vadovaujantis pirmiau pacituotų teisės aktų nuostatomis Antstolis per 5 darbo dienas privalėjo informuoti Pareiškėją apie sprendimą nenagrinėti jo prašymo, bet tai nebuvo padaryta.

Šios aplinkybės leidžia teigti, kad Antstolis nesilaikė Antstolių įstatymo bei Viešojo administravimo nuostatų, pagal kurias jis privalėjo ne vėliau kaip *per keturiolika darbo dienų* išnagrinėti Pareiškėjo kreipimąsi ir *motyvuotai į jį atsakyti raštu* arba informuoti, kad kreipimasis bus nenagrinėjamas, nes parašytas neįskaitomai.

13. Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Skundas dėl Antstolio veiksmų (neveikimo), susijusių su Pareiškėjo kreipimosi nagrinėjimu yra pagrįstas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

14. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl antstolio D. Blizniko galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant jo kreipimąsi, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

15. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius antstoliui D. Bliznikui rekomenduoja įvertinti tyrimo metu nustatytas ir šioje pažymoje nurodytas aplinkybes bei ateityje laikytis asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarkos.

16. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas